

اشغال ایران توسط متفقین 3 شهریور 1320

ژوزف استالین، فرانکلین روزولت، وینستون چرچیل سوم شهریور 1320 یادآور روزی است که نیروهای بیگانه سه کشور انگلیس، شوروی و آمریکا خاک ایران را به اشغال خود در آوردند. در آستانه گسترش جنگ دوم جهانی به نقاط مختلف جهان، اوضاع داخلی ایران نیز از موقعیت مناسبی برخوردار نبود. رضاخان که به اراده و پشتیبانی انگلیسی‌ها به قدرت رسیده بود، یکی از سخت‌ترین حکومت‌های استبدادی را که تا آن هنگام، ایران کمتر به خود دیده بود، حاکم ساخت. او به دلایل مختلف تغییرات بسیاری در همه شئون کشور، مخصوصاً در بعد مذهبی پدید آورده بود اما این تلاش‌ها، واکنش‌های مخالفی را در میان عموم مردم و طبقات مختلف برانگیخت و سبب شد که رضاخان فاقد هر گونه پایگاه اجتماعی و مردمی باشد. در واقع هر اقدامی که آن چکمه‌پوش دیکتاتور در طول 20 سال سیطره خود انجام داد، در نهایت به زیان‌ش تمام شد و نتیجه وارونه داد و هنگامی که جنگ در اروپا درگرفت دیگر در جایگاهی نبود که بتواند خود و مملکت را حفظ کند. بدین ترتیب، با آنکه ایران در این جنگ رسماً اعلام بیطرفی کرده بود، به علت آنکه راه ایران مناسب‌ترین راه جهت کمک به جبهه شوروی بود، خاک ایران توسط سه کشور متفق به آسانی و تقریباً بدون مقاومت ارتش رضاخان به اشغال درآمد و تا سال 1324 در اشغال این نیروها باقی ماند.

اشغال ایران، عوارض و آثار گوناگونی در پی داشت؛ از سویی با یورش نیروهای بیگانه تمامیت ارضی و حاکمیت سیاسی ایران پایمال شد که باعث حضور و سلطه قدرت‌های بیگانه تا سالیان زیادی گردید؛ از سوی دیگر بر اثر بروز جنگ، مشکلات فراوانی از قبیل قحطی، گرانی، کمبود مایحتاج عمومی و ... گریبانگیر مردم شد.

با اشغال ایران، رضا خان که به مهره‌ای سوخته تبدیل شده بود به جزیره موریس در آفریقای جنوبی تبعید شد و محمدرضا پهلوی، ولیعهد او که توانست سرسپردگی خود را به انگلیسی‌ها به اثبات برساند به تخت سلطنت نشست.

<http://www.irdc.ir/event.asp?id=44>